

فهرست

۶	درس اول - قِیمَةُ الْعِلْمِ
۱۴	درس اول - نُورُ الْكَلَامِ
۲۲	درس اول - كَنْزُ الْكُنُوزِ
۳۰	درس دوم - جَوَاهِرُ الْكَلَامِ
۳۸	درس دوم - كُنُوزُ الْحِكَمِ
۴۶	آزمون میان نوبت اول
۵۰	درس دوم - كَنْزُ النَّصِيحَةِ
۵۸	درس سوم - الْحِكْمُ النَّافِعَةُ
۶۸	درس سوم - الْمَوَاعِظُ الْعَدَدِيَّةُ
۷۶	درس چهارم
۸۴	آزمون نوبت اول
۸۸	درس پنجم
۹۸	درس ششم
۱۱۰	درس هفتم
۱۲۰	درس هشتم
۱۳۰	درس نهم
۱۴۱	آزمون میان نوبت دوم
۱۴۴	درس دهم
۱۵۶	درس یازدهم
۱۶۴	درس دوازدهم
۱۷۶	آزمون نوبت دوم
۱۷۹	تست تیزهوشان

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ

قِيَمَةُ الْعِلْمِ

واژگان ارب

.....	مُجَالَسَةُ الْعُلَمَاءِ		قِيَمَةُ		ذَلِكَ		آفَةُ
.....	نَاجِحٌ		كَ		رَجُلٌ		بِلا
.....	نِسْيَانٌ		كَالشَّجَرِ		شَجَرٌ		بُنْتُ
.....	وَلَدٌ		كَبِيرٌ		صَفٌّ		تِلْكَ
.....	هَذَا		لَوْحَةٍ		طَالِبٌ		ثَمَرٌ
.....	هَذِهِ		مَرْأَةٌ		طَلَبٌ		جَبَلٌ
.....			إِمْرَأَةٌ		فَرِيضَةٌ		جَمِيلٌ
.....			مُجَالَسَةٌ		فِي		حُسْنٌ

قِيَمَةُ الْعِلْمِ

- ۱- دانشمند عمل درخت است.
- ۲- خوب پرسیدن از است.
- ۳- همنشینی با عبادت است.
- ۴- طلب علم (جستن دانش) است.
- ۵- آفت علم است.

- ۱- الْعَالِمُ بِلا عَمَلٍ كَالشَّجَرِ بِلا ثَمَرٍ.
- ۲- حُسْنُ السُّؤَالِ نِصْفُ الْعِلْمِ.
- ۳- مُجَالَسَةُ الْعُلَمَاءِ عِبَادَةٌ.
- ۴- طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ.
- ۵- آفَةُ الْعِلْمِ النِّسْيَانُ.

ضرب المثل

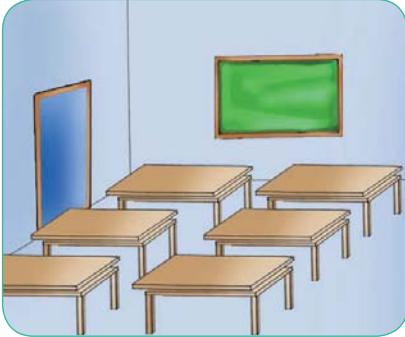

« این به آن در »

قواعد تصویری

هَذَا، هَذِهِ، ذَلِكَ، تِلْكَ

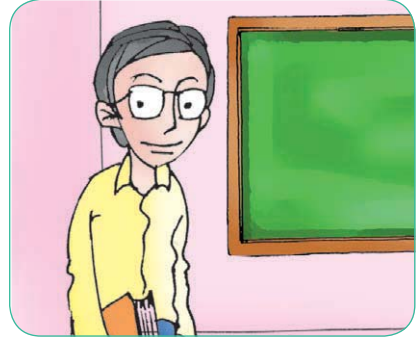
ببینید، مقایسه کنید و به خاطر بسپارید.

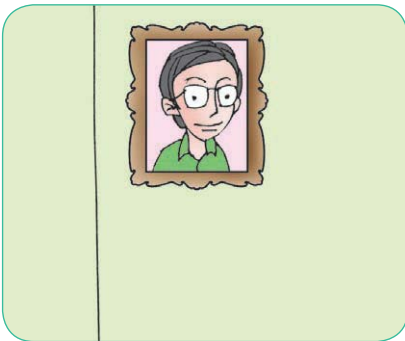
هَذَا، صَفٌّ جَمِيلٌ.

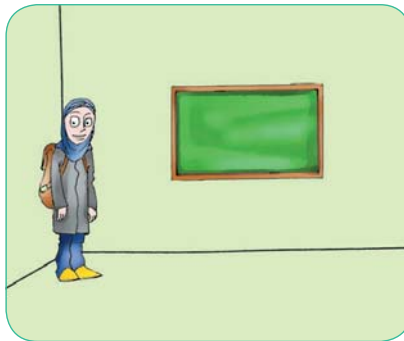
هَذِهِ، طَالِبَةٌ.

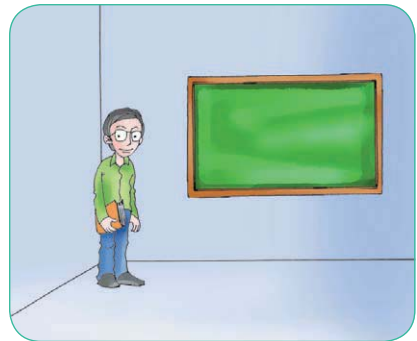
هَذَا، طَالِبٌ.

تِلْكَ، لَوْحَةٌ جَمِيلَةٌ.

تِلْكَ، طَالِبَةٌ نَاجِحَةٌ.

ذَلِكَ، طَالِبٌ نَاجِحٌ.

نکات

- ۱ - هر اسمی در عربی یا مذکر است یا مؤنث.
- ۲ - علامت اصلی اسم مؤنث «ة» است. مانند: طَالِبَةٌ
- ۳ - مذکر نشانه ای ندارد. مانند: طَالِب
- ۴ - اسم‌هایی مانند (شَجَرَةٌ، لَوْحَةٌ و ...) که دارای علامت «ة» هستند، مؤنث به شمار می‌آیند.
- ۵ - اسم‌هایی مانند (بِنْتُ، مَرِيَمٌ و ...) که برای مؤنث به کار می‌روند، مؤنث‌اند.
- ۶ - «هَذَا و ذَلِكَ» برای اشاره به اسم‌های مذکرند.
- ۷ - «هَذِهِ و تِلْكَ» برای اشاره به اسم‌های مؤنث‌اند.
- ۸ - حروف القبای عربی ۲۸ حرف هستند. (به طریقه خواندن آنها توجه کنید)
- الف (همزه) - باء - تاء - ثاء - جیم - حاء - خاء - دال - ذال - راء - زاء - سین - شین - صاد
- ضاد - طاء - ظاء - عین - غین - فاء - قاف - کاف - لام - میم - نون - واو - هاء - یاء.
- ۱۰ - چهار حرف «پ - ژ - گ - چ» در زبان عربی فصیح (نوشتاری) وجود ندارند.

تعداد		جنس
مفرد	نزدیک	
هَذَا (این)	ذَلِكَ (آن)	مذکر
هَذِهِ (این)	تِلْكَ (آن)	مؤنث

گلبزرگ واژگان

۱ - فقط واژه های مشخص شده را ترجمه کنید.

الف) طَلَبُ الْعِلْمِ، فَرِيضَةٌ.

ب) هَذِهِ الطَّالِبَةُ، نَاجِحَةٌ.

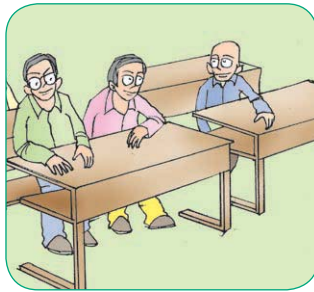
ج) ثَمَرَةُ هَذِهِ الشَّجَرَةِ، لَذِيذَةٌ.

۲ - نام هر تصویر را از کلمات داده شده بیابید. (یک واژه اضافه است)

(شَجَرَةٌ، صَفٌّ، لَوْحَةٌ، اِمْرَأَةٌ، جَبَلٌ)

.....، تلك

.....، هذا

.....، ذلك

.....، هذه

۳ - کلمه ی مناسب از گروه «الف» را به ترجمه مربوط به آن در گروه «ب» وصل کنید.

۴ - هر ترجمه در بادکنک ها به کدام فلش مربوط است؟

تِلْكَ الْبِنْتُ، فِي الصَّفِّ الْأَوَّلِ.

آفت علم،
فراموشی
است.

آن دختر،
در کلاس
اول است.

آن کوه،
بلند است.

پسر این
مرد، موفق
است.

وَلَدٌ هَذَا الرَّجُلِ، نَاجِحٌ.

ذَلِكَ الْجَبَلُ، مُرْتَفِعٌ.

آفَةُ الْعِلْمِ، النِّسْيَانُ.

۵ - ترجمه ی درست را نورانی کنید.

الف) حُسْنُ السُّؤَالِ، نِصْفُ الْعِلْمِ خوب پرسیدن، نیمی از دانش است. سوال خوب، نیمی از علم است.

ب) مُجَالَسَةُ الْعُلَمَاءِ، عِبَادَةٌ همنشینی با دانشمند، عبادت است. همنشینی با دانشمندان، عبادت است.

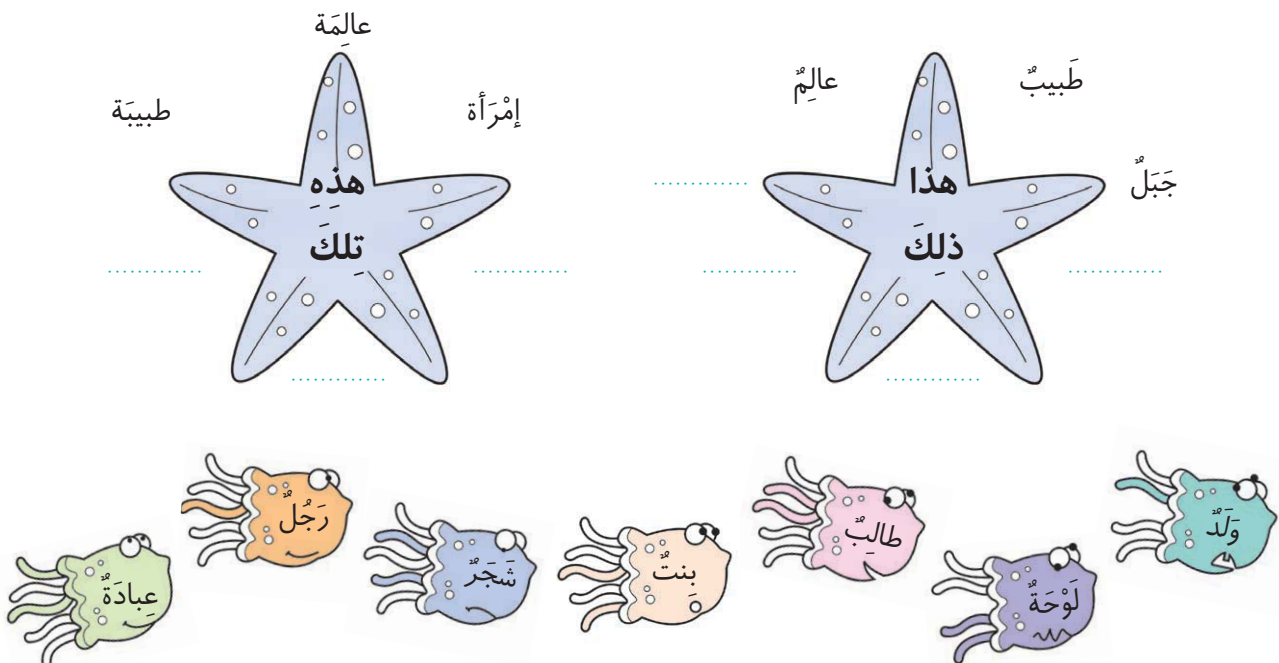
ج) طَلَبُ الْعِلْمِ، فَرِيضَةٌ طلب کردن دانش، واجب دینی است. درخواست علوم، واجب است.

تمرین

۱ - جملات صحیح و غلط را مشخص کنید.

الف) تِلْكَ، وَلَدٌ. ص ☐ غ ☐ (ب) هَذَا، نَاجِحٌ. ص ☐ غ ☐
ج) ذَلِكَ، بِنْتُ. ص ☐ غ ☐ (د) هَذِهِ، صَفٌّ. ص ☐ غ ☐
هـ) هَذَا، طَالِبٌ نَاجِحٌ. ص ☐ غ ☐ (و) تِلْكَ، بِنْتُ عَالِمَةٍ. ص ☐ غ ☐

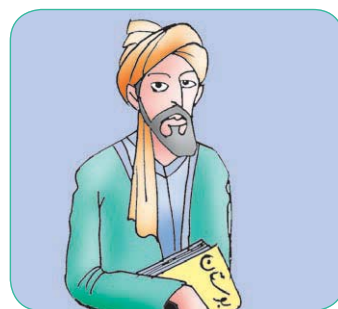
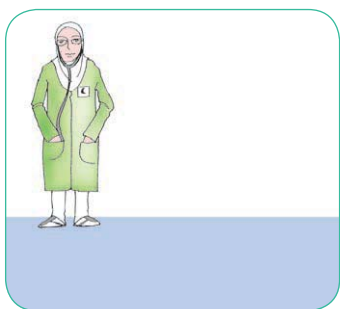
۲ - با استفاده از کلمات داخل ستاره های دریایی و کلمات اطراف آن ها به دلخواه جمله مناسبی در محل نقطه چین بنویسید.

۳ - اسم اشاره ی مناسب را انتخاب کنید.

- الف)، رَجُلٌ. ☐ هَذِهِ ☐ ذَلِكَ (ب)، طَبِيبَةٌ. ☐ تِلْكَ ☐ هَذَا
- ج) وَلَدٌ. ☐ هَذَا ☐ تِلْكَ (د)، بِنْتُ. ☐ ذَلِكَ ☐ هَذِهِ

۴. با توجه به هر شکل، جمله ی درست را مشخص کنید.

- ☐ الف (هَذَا الْعَالِمُ، كَالْجَبَلِ. ☐ الف (هَذِهِ الشَّجَرَةُ، بِلاَ ثَمَرٍ. ☐ الف (ذَلِكَ الطَّبِيبُ، نَاجِحٌ.
- ☐ ب (هَذِهِ الْعَالِمَةُ، كَالْجَبَلِ. ☐ ب (ثَمَرُ هَذِهِ الشَّجَرَةِ، لَذِيذٌ. ☐ ب (تِلْكَ الطَّبِيبَةُ، نَاجِحَةٌ.

۵ - جمله های زیر را به فارسی ترجمه کنید.

- الف) عَلِيٌّ، وَلَدٌ قَوِيٌّ وَ مَرِيْمٌ، بِنْتُ شَاعِرَةٍ. ب) هَذِهِ الطَّالِبَةُ، فِي ذَلِكَ الصَّفِّ.

- ج) ذَلِكَ الرَّجُلُ، عَالِمٌ نَاجِحٌ. د) هَذِهِ الشَّجَرَةُ، بِلاَ ثَمَرٍ.

۶. در جای خالی، گزینه ی مناسب قرار دهید.

- الف) ذَلِكَ، نَاجِحٌ. ☐ الْبِنْتُ ☐ الطَّالِبُ
- ب) تِلْكَ، عَالِمَةٌ. ☐ الرَّجُلُ ☐ الْمَرَأَةُ
- ج) هَذَا، كَبِيرٌ. ☐ الصَّفُّ ☐ اللُّوحَةُ
- د) تِلْكَ، بِلاَ ثَمَرٍ. ☐ النَّاجِحُ ☐ الشَّجَرَةُ

۷ - اسم های انتخاب شده از متن درس (قِيَمَةُ الْعِلْمِ) را در جای مخصوص خود در جدول قرار دهید.

(الْعَالِمُ - عِبَادَةُ - الْعِلْمُ - آفَةُ - فَرِيضَةٌ - سَوَالٌ)

مفرد مؤنث	مفرد مذکر

مذکر و مؤنث

اسم های ما بلا شك	در عربی دو جوره
برای مردا مذكر	خانوم ها هم مؤنث
خانوم هاشون «ة» داره	لَك «مَرَأَةٌ جَمِيلَةٌ»
مذكرش هم ميشه	يا رَجُلًا كَرِيمًا

اسم اشاره دور و نزدیک

ای وَلَد عزیزم	به گوش بشو چی میگم
اسم اشاره هامون	یا نزدیکند یا دورند
نزدیکارو «این» میگیم	به دورامون «اون» میگیم
نزدیکامون «ه» دارند	همه ی دورا «ك» دارند
نگاه بکن به شكلش	«هذا هذه، ذَلِكَ تِلْكَ»

مفرد مذکر و مفرد مؤنث

مفرد یعنی یکدونه	همین طوری بی چونه
رَجُلٌ وَ عَالِمٌ وَ نَاجِحٌ	مَرَأَةٌ وَ سَاعَةٌ وَ لَوْحَةٌ

تسلست

۱- ترجمه ی کدام لغت نادرست است؟

- ☐ الف) قيمة : ارزش ☐ ب) ثَمَر : میوه ☐ ج) نِسْيَان : فراموشی ☐ د) بِلَا : مصیبت

۲- کدام گزینه به ترتیب برای جای خالی جملات زیر مناسب است؟

«الْعَالِمُ ... جَبَلِ النُّورِ - تِلْكَ الشَّجَرَةُ ... ثَمَرٍ»

- ☐ الف) كَ، فِي ☐ ب) كَ، بِلَا ☐ ج) فِي، كَ ☐ د) بِلَا، كَ

۳- مفرد کدام جمع نادرست است؟

- ☐ الف) طُلَّابٌ ➔ طَالِب ☐ ب) صُفُوفٌ ➔ صَفٌّ ☐ ج) أَوْلَادٌ ➔ وَالِد ☐ د) بَنَاتٌ ➔ بِنْتُ

۴- ترجمه ی کدام گزینه درست است؟

- ☐ الف) تِلْكَ، اِمْرَأَةٌ عَالِمَةٌ. آن، زنی موفق است.
☐ ب) ثَمَرَةُ هَذِهِ الشَّجَرَةِ، جَمِيلَةٌ. میوه آن درخت، زیباست.
☐ ج) هَذَا الْوَلَدُ، نَاجِحٌ. این پسری، موفق است.
☐ د) تِلْكَ، لَوْحَةٌ عَجِيبَةٌ. آن، تابلویی عجیب است.

۵- برای اشاره به کدام کلمه از «هَذِهِ» و «تِلْكَ» نمی توان استفاده کرد؟

- ☐ الف) بِنْتُ ☐ ب) وَالِد ☐ ج) اِمْرَأَةٌ ☐ د) شَاعِرَةٌ

۶- مؤنث کدام گزینه صحیح نیامده است؟

- ☐ الف) رَجُلٌ ➔ رَجُلَةٌ ☐ ب) ذَلِكَ ➔ تِلْكَ ☐ ج) عَالِمٌ ➔ عَالِمَةٌ ☐ د) وَلَدٌ ➔ بِنْتُ

۷- کدام کلمات با هم ارتباطی ندارند؟

- ☐ الف) شَجَرٌ، حَجَرٌ ☐ ب) رَجُلٌ، اِمْرَأَةٌ ☐ ج) وَلَدٌ، بِنْتُ ☐ د) ذَلِكَ، تِلْكَ

۸- کدام جمله صحیح است؟

- ☐ الف) ذَلِكَ طَالِبَةٌ. ☐ ب) تِلْكَ بِنْتُ. ☐ ج) هَذِهِ عَالِمٌ. ☐ د) هَذَا شَجَرَةٌ.

۹- در کدام گزینه همه ی حروف الفبای عربی نیستند؟

- ☐ الف) مسیح ☐ ب) متین ☐ ج) پیمان ☐ د) میلاد

۱۰- جمع کدام گزینه نادرست است؟

- ☐ الف) رَجُلٌ ➔ رِجَال ☐ ب) فَرْدٌ ➔ اَفْرَاد ☐ ج) شَجَرٌ ➔ شَجَار ☐ د) عِلْمٌ ➔ عِلُوم

تست پیشرفته

۱- مفرد کدام جمع، صحیح است؟

- ☐ الف (طَلَّاب: طَلَب
☐ ب (رِجال: رُجُل
☐ ج (صُفوف: صَفَّ
☐ د (أولاد: والد

۲- در کدام گزینه، اسم مؤنث به کار نرفته است؟

- ☐ الف (مُجَالَسَةُ الْعُلَمَاءِ، عِبَادَةٌ.
☐ ب (آفَةُ الْعِلْمِ، النَّسِيَانُ.
☐ ج (حُسْنُ السُّؤَالِ، نِصْفُ الْعِلْمِ.
☐ د (طَلَبُ الْعِلْمِ، قَرِیْضَةٌ.

۳- کدام گزینه با رعایت ترتیب، اسم اشاره ی مناسب برای کلمات زیر است؟

قَوَّیَّةٌ، وَلَدٌ، بِنْتُ، رَجُلٌ

- ☐ الف (تلك، هذا، هذه، ذلك
☐ ب (هذا، ذلك، هذه، ذلك
☐ ج (هذه، ذلك، هذا، ذلك
☐ د (تلك، هذا، تلك، هذه

۴- کدام گزینه از نظر معنا و قواعدنگارش درست است؟

- ☐ الف (مَرِیْمُ، بِنْتُ نَاجِحٍ.
☐ ب (هذا، جَبَلُ الرَّحْمَةِ.
☐ ج («حَمِيدَةٌ»، اِسْمٌ وَلَدٍ.
☐ د (هذهِ اللّوْحَةُ، كَبِیْرٌ.

۵- مؤنث جمله ی «ذلك رَجُلٌ» در کدام گزینه است؟

- ☐ الف (تلكِ بِنْتُ.
☐ ب (تلكَ رَجُلَةً.
☐ ج (هذهِ اِمْرَأَةً.
☐ د (تلكَ اِمْرَأَةً.

یادداشت

.....

.....

.....

.....

.....

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ

نورُ الكلامِ

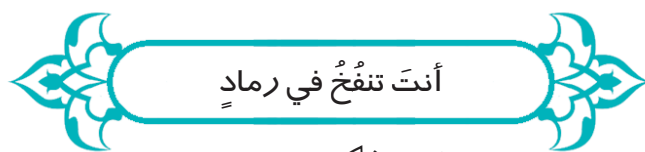

واژگانِ آیت

.....	وَالِدَيْنِ		مَجْهُول		عَلَيَّ		أَمَان
.....	وَرَدَ، وَرْدَة		مَرْءٌ، (امْرَأ)		عَلَيْكَ		خَشَب
.....	هَ، هُ		مَسْرُور		كُرْسِيَّ		خَيْر
.....	هَاتَانِ		مِنْ		كَلَام		دَهْر
.....	هَذَانِ		نَافِذَة		كَ		ذَهَب
.....	يَوْم		نِعْمَتَانِ مَجْهُولَتَانِ		لِ		رَأْي
.....			نَظِيف		لَكَ		رِضَا
.....			وَاحِد		لِهَذَا الصَّفِّ		صِحَّة

نورُ الكلامِ

- ۱- نِعْمَتَانِ مَجْهُولَتَانِ، الصِّحَّةُ وَالْأَمَانُ.
 - ۲- رِضَا اللَّهِ، فِي رِضَا الْوَالِدَيْنِ.
 - ۳- أَدَبُ الْمَرْءِ، خَيْرٌ مِنْ ذَهَبِهِ.
 - ۴- الدَّهْرُ يَوْمَانِ؛ يَوْمٌ لَكَ وَ يَوْمٌ عَلَيْكَ.
 - ۵- رَأْيَانِ خَيْرٌ مِنْ رَأْيٍ وَاحِدٍ.
- دو نعمت ناشناخته‌اند، و
 خشنودی خدا، در، است.
 ادب، بهتر از اوست.
 روزگار است؛ روزی و روزی به ضرر تو.
 دو، از یک نظر

أَنْتَ تَنْفُخُ فِي رِمَادٍ

«تو در خاکستر می دمی»

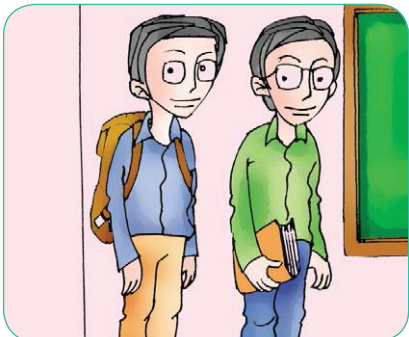
آب در هاون می کوبی

ضرب المثل

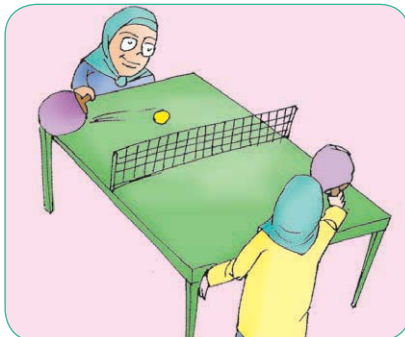
هَذَانِ هَاتَانِ

قواعد تصویری

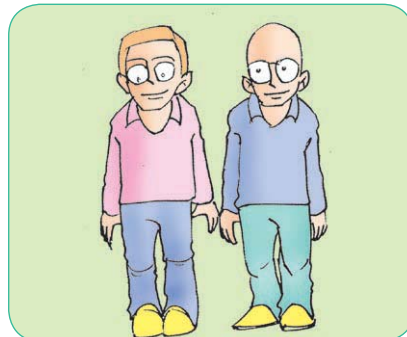
ببینید، مقایسه کنید و به خاطر بسپارید.

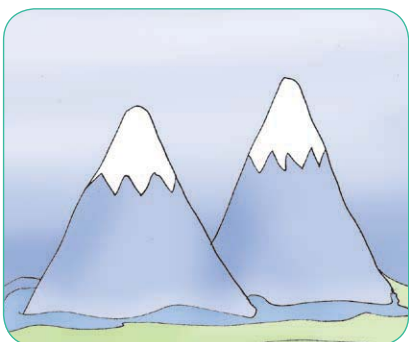
هَذَانِ، طَالِبَانِ.

الْبِتَّانِ

الْوَلَدَانِ

هَذَانِ الْجِبَلَانِ، مُرْتَفَعَانِ.

هَاتَانِ الْوَرْدَتَانِ، جَمِيلَتَانِ.

هَاتَانِ، طَالِبَتَانِ.

نکات

- اسم مثنی نشان دهنده دو شخص یا دو چیز است و دو علامت دارد: «ان» و «ین»
مانند: مذکر ← {عَالِمَانِ، عَالِمَيْنِ} مؤنث ← {عَالِمَتَانِ، عَالِمَتَيْنِ}
- در اسم مثنی علامت (ان، ین) از نظر معنی هیچ تفاوتی با هم ندارند (ان بیشتر در ابتدای جمله است).
- اسم اشاره ی مثنی برای مذکر هَذَانِ و برای مؤنث هَاتَانِ می باشد.

نکته ای دیگر: در زبان عربی همان طور که در قرآن خوانده اید حروف به وسیله ی حرکات و علامت ها خوانده می شوند.

این علامت ها (حرکات) عبارت اند از:

فتحه (ـَ)، کسره (ـِ)، ضمه (ـُ)، سکون (ـْ)، تنوین (ـً)

مثنی	مفرد	جنس / تعداد	مثنی	مفرد	جنس / تعداد
هَذَانِ، طَالِبَانِ.	هَذَا، طَالِبٌ	مذکر	هَذَانِ (این ها - این دو)	هَذَا (این)	مذکر
هَاتَانِ، طَالِبَتَانِ.	هَذِهِ، طَالِبَةٌ.	مؤنث	هَاتَانِ (این ها - این دو)	هَذِهِ (این)	مؤنث

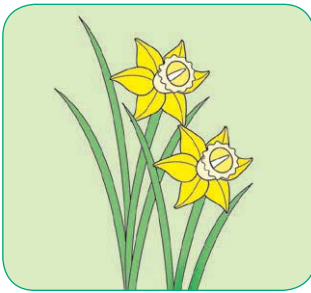
گلبزرگ واژگان ابر

۱ - فقط واژه های مشخص شده را ترجمه کنید.

الف) هَذَا الْمَرْءُ فِي الصَّحَةِ ب) قِيَمَةُ الْإِنْسَانِ بِالْعِلْمِ

۲ - واژه ی مربوط به هر تصویر را زیر آن بنویسید.

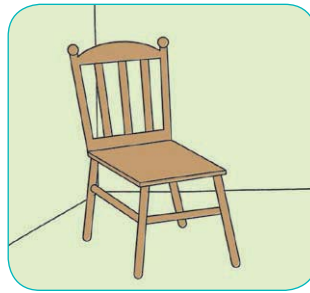
(وَرْدَتَانِ، ذَهَبٌ، نَافِذَتَانِ، كُرْسِيٌّ)

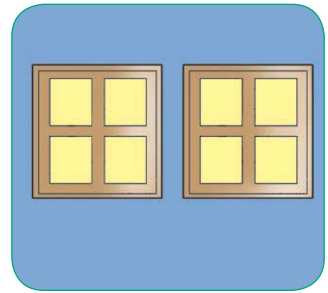
هاتان،

ذلک،

هذا،

هاتان،

۳ - کدام واژه از ستون الف به کدام ترجمه از ستون ب مربوط است، شماره گذاری کنید. (یک مورد اضافه است)

الف	ب
۱ نَافِذَة	پاکیزه
۲ نَظِيف	بهتر
۳ مَسْرُور	امنیت
۴ خَيْرٌ	پنجره
	خوشحال

۴ - هر ترجمه در قطره باران به کدام ابر مربوط است؟ آن ها را با خط به یکدیگر وصل کنید.

انسان
نادان، گمنام
است.

انديشيدن،
کلید
دانش هاست.

التَّفَكُّرُ، مِفْتَاحُ الْعُلُومِ.

رِضَا اللَّهِ، فِي رِضَا الْوَالِدَيْنِ.

الْمَرْءُ الْجَاهِلُ، مَجْهُولٌ.

هَذَانِ الْوَالِدَانِ النَّظِيفَانِ، نَاجِحَانِ.

این دو
پسر تمیز،
موفق اند.

رضایت خدا
در رضایت
پدر و مادر
است.

هـ- ترجمه ی درست را علامت بزنید.

☐ بهترین نظرها، یک نظر است.

☐ دو نظر، بهتر از یک نظر است.

الف) رَأْيَانِ، خَيْرٌ مِنْ رَأْيٍ وَاحِدٍ.

☐ ادب مرد، بهتر از طلایش است.

☐ ادب انسان، بهتر از طلاهای اوست.

ب) أَدَبُ الْمَرْءِ، خَيْرٌ مِنْ ذَهَبِهِ.

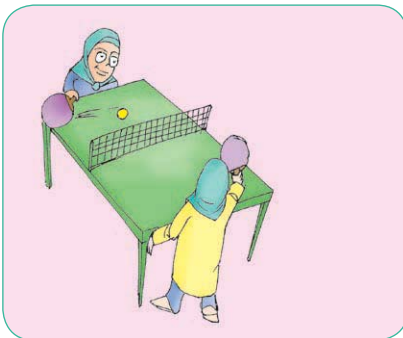
☐ دو نعمت ناشناخته اند، تندرستی و امنیت.

☐ تندرستی و امنیت، نعمتی گمنام اند.

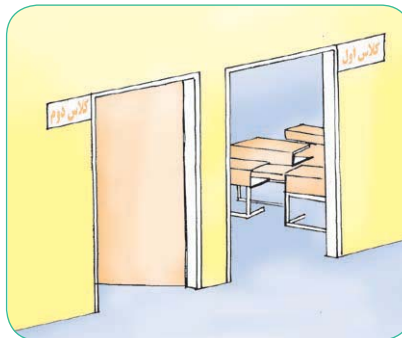
ج) نِعْمَتَانِ مَجْهُولَتَانِ، الصَّحَّةُ وَالْأَمَانُ.

تمرین

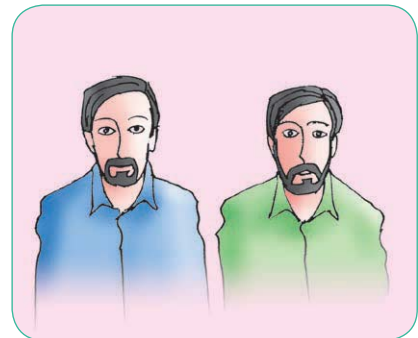
۱ - با توجه به تصاویر، جملات صحیح و غلط را با گذاشتن (ص) یا (غ) در مربع مشخص کنید.

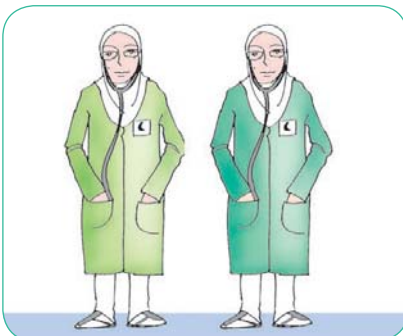
☐ ج) هَذَانِ، بِنْتَانِ.

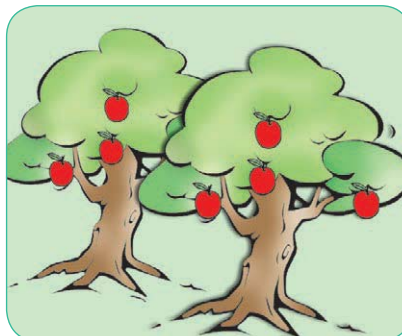
☐ ب) هَذَانِ، صَفَّانِ.

☐ الف) هَذَانِ، رَجُلَانِ.

☐ و) هَاتَانِ، طَبِيبَتَانِ.

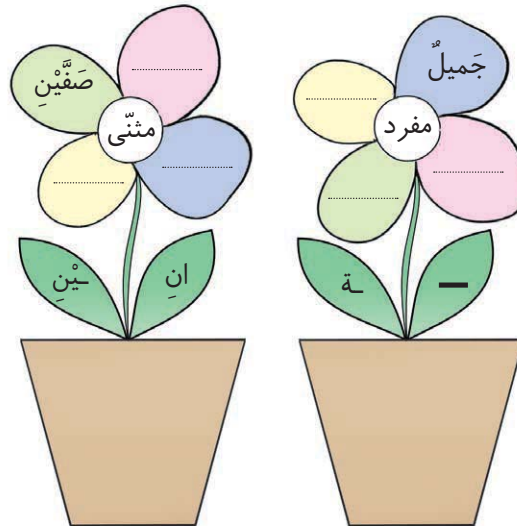
☐ هـ) هَذَانِ، شَجَرَتَانِ.

☐ د) هَاتَانِ، وَرْدَتَانِ.

۲ - با توجه به کلمات، هر گلبرگ را با کلمه ی مناسب آن پر کنید.

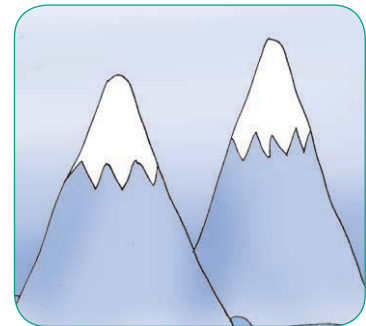
(إِمْرَأَتَانِ - بِنْتُ - وَرْدَتَانِ - خَشْيِي - نَافِذَةٌ - كُرْسِيَانِ)

۳ - کدام ترجمه صحیح است؟

- الف) هَذَانِ الطُّفْلَانِ، مَسْرُورَانِ. ☐ این دو کودک، خوشحال است. ☐ این دو کودک، خوشحال اند. ☐
- ب) هَاتَانِ الْمَرْأَتَانِ، شَاكِرَتَانِ. ☐ این زنان، سپاسگزارند. ☐ این دو مرد، سپاسگزارند. ☐

۴ - با توجه به هر شکل، جمله ی صحیح را انتخاب کنید.

- الف) هَاتَانِ، وَرْدَتَانِ جَمِيلَتَانِ. ☐ هَاتَانِ الطَّالِبَتَانِ، نَاجِحَتَانِ. ☐ الف) هَذَانِ الطَّبِيبَانِ، مَسْرُورَانِ. ☐
- ب) هَذَانِ، جَبَلَانِ مُرْتَفِعَانِ. ☐ هَذَانِ الطَّالِبَانِ، نَاجِحَانِ. ☐ ب) هَاتَانِ الطَّبِيبَتَانِ، مَسْرُورَتَانِ. ☐

۵ - در جای خالی گزینه ی مناسب به کار ببرید.

- الف) هَذَانِ، کَبِيرَانِ. ☐ الشَّجَرَتَانِ ☐ الصَّفَّانِ ☐
- ب) هَاتَانِ، نَاجِحَتَانِ. ☐ الْبُنْتَانِ ☐ الْوَلَدَانِ ☐

ج) هَذَانِ، نَظِيفَانِ. التَّافِذَتَانِ الْكُرْسِيَانِ

د) هَاتَانِ، جَمِيلَتَانِ. اللَّوْحَتَانِ الْجَبَلَانِ

۶ - به حرکات و علامت‌های کلمات زیر دقت کنید و جدول را مانند نمونه پر کنید.

(الطِّفْلَةُ - مُرْتَفِعٌ - الصَّحَّةُ - مُعَلِّمٌ)

تنوین	سکون	ضمّه	کسره	فتحه	
—	فُ	هُ	طِ	لَ	طِفْلَةٌ
					مُرْتَفِعٌ
					الصَّحَّةُ
					مُعَلِّمٌ

۷ - ترجمه کنید.

الف) هَذَانِ الْكُرْسِيَانِ الْخَشَبِيَانِ، جَمِيلَانِ. ب) هَاتَانِ الْبُنْتَانِ الصَّالِحَتَانِ، لِذَلِكَ الرَّجُلِ.

ج) هَاتَانِ الْمَرَاتَانِ فِي الصَّحَّةِ. د) لِهَذَيْنِ الرَّجُلَيْنِ، طِفْلَانِ نَظِيفَانِ.

۸ - هر يك از اسم‌های انتخاب شده از متن درس (نورُ الْكَلَامِ) را در جای مخصوص خود در جدول قرار دهید.

(مَجْهُولَتَانِ - الصَّحَّةُ - يَوْمٌ - الْمَرْءُ - رَأْيَانٌ - وَالِدَيْنِ - ذَهَبٌ - يَوْمَانِ)

مثنای مؤنث	مثنای مذکر	مفرد مؤنث	مفرد مذکر

یادسپاری قواعد با شعر

مثنی

یکی و یکی همیشه دو تا	مثنی هست برای دو تا
آهای آهای خبردار!	نشونه هاشو بردار!
الف و نون کسره دار!	یاء و نون کسره دار
اضافه کن به مفرد	مثناشو بدست آر!

۱- ترجمه ی لغات مشخص شده در عبارات زیر به ترتیب کدام گزینه است؟

«أَدَبُ الْمَرْءِ خَيْرٌ مِنْ ذَهَبِهِ . - هذا كُرْسِيٌّ خَشَبِيٌّ.»

- ☐ الف (خوب ، طلا ، چوب)
☐ ب (بهترین ، طلایش ، چوبین)
☐ ج (بهتر ، طلایش ، چوبی)
☐ د (بالاتر ، طلایش ، چوب)

۲- با توجه به ترجمه، کدام گزینه به ترتیب برای جاهای خالی عبارت زیر مناسب است؟

«الدَّهْرُ يَوْمَانِ، يَوْمٌ وَ يَوْمٌ» «دنيا دو روز است، روزی به نفع تو و روزی به ضرر تو.»

- ☐ الف (عَلَيْهِ - لَهُ)
☐ ب (لَكَ - عَلَيْهِ)
☐ ج (لَهُ - لَكَ)
☐ د (لَكَ ، عَلَيْكَ)

۳- ترجمه ی کدام لغت نادرست است؟

- ☐ الف (خَشَبِيٌّ : چوبی)
☐ ب (امْرَأٌ : زن)
☐ ج (مَسْرُورٌ : خوشحال)
☐ د (عَلَيْكَ : به زیان تو)

۴- جاهای خالی در عبارت «نِعْمَتَانِ مَجْهُولَتَانِ، وَ» با کدام گزینه کامل می شود؟

- ☐ الف (الصَّحَّةُ وَ الْخَشَبُ)
☐ ب (الذَّهَبُ وَ الصَّحَّةُ)
☐ ج (الذَّهَبُ وَ الْأَمَانُ)
☐ د (الصَّحَّةُ وَ الْأَمَانُ)

۵- ترجمه ی کدام عبارت درست است؟

- ☐ الف (هَذَانِ ، زَارِعَانِ قَوَّيَانِ . اینان ، دو کشاورز نیرومند هستند .)
☐ ب (هَاتَانِ الْوَرْدَتَانِ ، جَمِيلَتَانِ . این ها دو گل زیبا ، هستند .)
☐ ج (هَذَانِ الصَّفَّانِ ، كَبِيرَانِ . این ها ، دو کلاسِ بزرگ اند .)
☐ د (هَاتَانِ ، بِنْتَانِ نَظِيفَتَانِ . این دو دختر ، تمیزند .)

۶- کدام گزینه «مثنی» است؟

- ☐ الف (ایمان)
☐ ب (رَأْيَان)
☐ ج (أَمَان)
☐ د (نِسْيَان)

۷- کدام گزینه صحیح است؟

- ☐ الف (هَاتَانِ مُرْتَفِعَانِ .)
☐ ب (هَاتَانِ كُرْسِيَّانِ .)
☐ ج (هَذَانِ امْرَأَتَانِ .)
☐ د (هَاتَانِ بِنْتَانِ .)

۸- در جمله ی «رَأْيَانِ خَيْرٌ مِنْ رَأْيٍ وَاحِدٍ» به ترتیب چند سکون و چند تنوین وجود دارد؟

- ☐ الف (۳-۶)
☐ ب (۴-۲)
☐ ج (۴-۳)
☐ د (۲-۳)

۹- در کلمه ی « النَّافِذَةُ » کدام حروف به ترتیب دارای علامت ضمّه و کسره هستند؟

- ☐ الف (ة - ف)
☐ ب (ذ - ف)
☐ ج (ة - ذ)
☐ د (ف - ة)

۱۰- کدام عبارت نادرست است؟

- ☐ الف (بِنْتَيْنِ نَاجِحَتَيْنِ .)
☐ ب (كُرْسِيَّانِ خَشَبِيَّانِ .)
☐ ج (جَبَلَيْنِ مُرْتَفِعَيْنِ .)
☐ د (طَالِبَتَانِ مُمْتَازَانِ .)

تست پیشرفته

۱- ترجمه ی کدام عبارت، نادرست است؟

- ☐ الف) هَذَانِ الْجَبَلَانِ، مُرْتَفِعَانِ. این دو کوه، بلندند.
- ☐ ب) لِهَذَيْنِ الصَّفَيْنِ، نَافِذَتَانِ. این دو کلاس، دو پنجره دارند.
- ☐ ج) لِهَذَا الصَّفِّ لَوْحَةٌ جَمِيلَةٌ. این کلاس تابلویی زیبا دارد.
- ☐ د) لِهَذِهِ الْمَرْأَةِ، بِنْتَانِ نَاجِحَتَانِ. آن زن، دو پسر موفق دارد.

۲- مفرد کدام کلمه صحیح نمی باشد؟

- ☐ الف) بنات: بنت ☐ ب) ایام: یوم ☐ ج) رجال: رَجُل ☐ د) فرائض: مفروض

۳- کدام گزینه، اسم اشاره ی مناسب، برای کلمات زیر است؟

«بِنْتَانِ، إِنْسَانِ، يَوْمَانِ، مَسْرُورَةٌ»

- ☐ الف) هَذَانِ، هَذَانِ، هَذَانِ، تِلْكَ. ☐ ب) هَاتَانِ، هَذَا، هَاتَانِ، هَذِهِ
- ☐ ج) هَاتَانِ، ذَلِكَ، هَذَانِ، تِلْكَ. ☐ د) هَذَانِ، هَذَا، هَاتَانِ، هَذِهِ

۴- کدام گزینه، از نظر معنا وقواعد نگارش درست است؟

- ☐ الف) هَذَانِ الْكُرْسِيَانِ، خَشَبَتَانِ. ☐ ب) هَاتَانِ الْبِنْتَانِ، نَاجِحَتَانِ.
- ☐ ج) هَذَانِ الْمَرَّاتَانِ، نَظِيفَتَانِ. ☐ د) هَاتَانِ الْوَرْدَتَانِ، مُرْتَفِعَانِ.

۵- مفرد عبارت «هَذَانِ مُمْتَازَانِ» و مثنای «هَذِهِ امْرَأَةٌ»، به ترتیب کدام گزینه است؟

- ☐ الف) هَذِهِ مُمْتَازَةٌ، هَذَانِ امْرَأَتَانِ ☐ ب) هَاتَانِ مُمْتَازَتَانِ، هَذَا مَرَّةٌ
- ☐ ج) هَذِهِ مُمْتَازَةٌ، هَذَانِ رَجُلَانِ ☐ د) هَذَا مُمْتَازٌ، هَاتَانِ امْرَأَتَانِ

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ

كَنْزُ الْكُنُوزِ

واژگان ارب

أَحْيَاءُ		حَجَر		عِبْرَةٌ		مِفْتَاح	
أَوْسَطُ		حَدِيقَةٌ		عَدَاوَةٌ		مَكْتَبَةٌ	
أُولَئِكَ		سَبْعِينَ		عِنْدَ		مَوْتُ	
تَفَكَّرُ سَاعَةً		سَنَةً		فَائِزٌ		وَاقِفٌ	
جَالِسٌ		صَدَاقَةٌ		كَنْزٌ		هَا	
جَاهِلٌ		صِغَرٌ		لَاعِبٌ		هَؤُلَاءِ	

كَنْزُ الْكُنُوزِ

- ۱- تَفَكَّرُ سَاعَةً خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَبْعِينَ سَنَةً.
 - ۲- عَدَاوَةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِنْ صَدَاقَةِ الْجَاهِلِ.
 - ۳- الْعِلْمُ فِي الصِّغَرِ، كَالنَّقْشِ فِي الْحَجَرِ.
 - ۴- خَيْرُ الْأُمُورِ أَوْسَطُهَا.
 - ۵- الْجَهْلُ مَوْتُ الْأَحْيَاءِ.
- لحظه ای بهتر از هفتاد عبادت است .
- دشمنی بهتراز نادان است .
- علم در ، مانند نقش در است .
- بهترین کارها آنهاست .
- نادانی زندگان است .

ضرب المثل

الصَّبْرُ مِفْتَاحُ الْفَرَجِ.

«گر صبر کنی ز غوره حلوا سازی.»

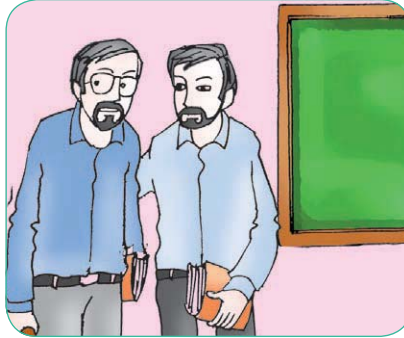
هؤلاء أولئك

قواعد تصویری

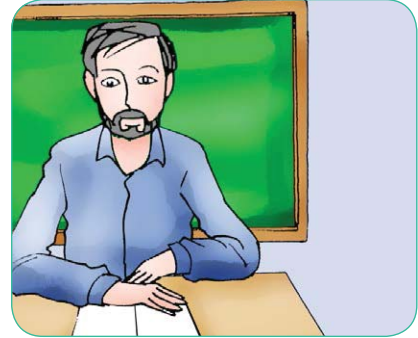
ببینید، مقایسه کنید و به خاطر بسپارید.

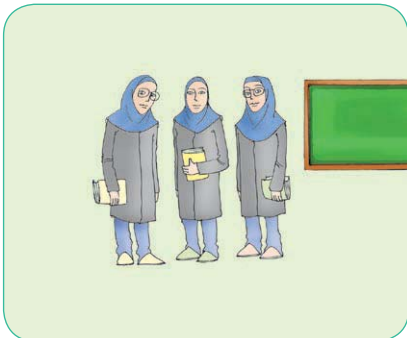
هؤلاء، مُدَرِّسون.

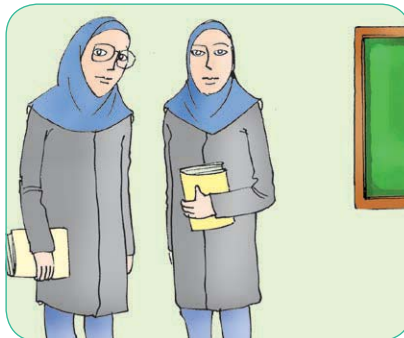
هذان، مُدَرِّسان.

هذا، مُدَرِّس.

اولئك، مُدَرِّسات.

هاتان، مُدَرِّستان.

هذه مُدَرِّسة.

نکات

جمع نشان دهنده بیش از دو نفر یا دو چیز است و به سه شکل زیر آورده می شود:

جمع مذکر سالم: این نوع از جمع، شکل مفرد کلمه، بدون تغییر کردن و با گرفتن دو علامت «ون» یا «ین» به جمع تبدیل می شود.

مُعَلِّم + «ون یا ین» → مُعَلِّمُونَ، مُعَلِّمِينَ

جمع مؤنث سالم: در این نوع از جمع، شکل مفرد کلمه، بدون تغییر کردن و با گرفتن علامت «ات» به جمع تبدیل می شود.

مُعَلِّمة + «ات» → مُعَلِّمَات

تذکر: ابتدا باید (ة) را از انتهای کلمه حذف کنیم.

جمع مکسر (شکسته): در این نوع از جمع، شکل مفرد کلمه تغییر می کند.

(با بعضی از این جمع ها در دبستان آشنا شده اید.)

مدرسه → مدارس مَسْجِد → مَسَاجِد رَجُل → رِجَال

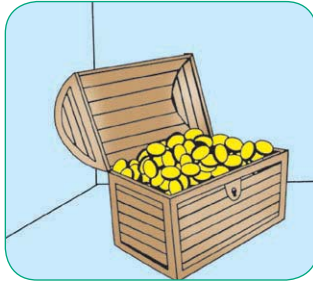
«هؤلاء و اولئك»: دو اسم اشاره برای جمع هستند که برای مذکر و مؤنث، مشترک به کار می روند.

۱ - فقط واژه های مشخص شده را ترجمه کنید.

الف) هَذَا الطَّالِبُ، فَائِزٌ ب) مَرِيْمٌ، جَالِسَةٌ عَلَي الكُرْسِيِّ

۲ - واژه ی مربوط به هر تصویر را زیر آن بنویسید.

(الْكَنْزُ، الْمَكْتَبَةُ، الْمَفَاتِيحُ)

۳ - کلمه ی مناسب از گروه «الف» را در ستون مربوط به آن از گروه «ب» شماره گذاری کنید.

ب		الف	
سال		أَحْيَاء	۱
بازیکن		حَدِيقَة	۲
باغ		لَاعِب	۳
زندگان		سَنَة	۴

۴ - هر ترجمه در گردونه «۱» به کدام عبارت در گردونه «۲» مربوط است. بر روی آن ها شماره مشترک بزنید.

إِبْتِسَامَة

الطَّالِبُ: «الْغَابَة» يَا أَسْتَاذُ.

دانش آموز: جنگل، ای استاد.

الْمُعَلِّمُ: مَا هُوَ جَمْعُ «الشَّجَرَةِ»؟

معلّم: جمع «شَجَرَة» چیه؟

۵ - مقابل ترجمه ی درست علامت ☒ بزنید.

- الف) الْعُلَمَاءُ، أَحْيَاءُ
☐ دانشمندان، زنده اند.
☐ دانشمند، زنده است.
- ب) التَّفَكُّرُ، مِفْتَاحُ الْعُلُومِ
☐ اندیشه، کلید علم است.
☐ اندیشیدن، کلید دانش ها است.
- ج) الْجَهْلُ، مَوْتُ الْأَحْيَاءِ
☐ نادانی، مرگ زندگان است.
☐ نادان، باعث مرگ زندگان است.

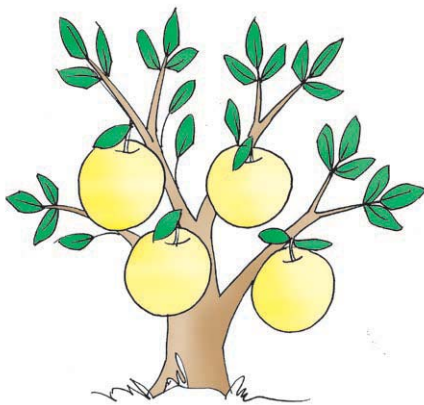
تمرین

۱ - جملات صحیح را با (ص) و غلط را با (غ) مشخص کنید.

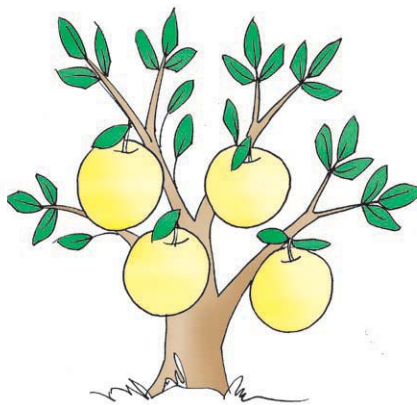
- الف) أَوْلَيْكَ جَاهِلَانِ
 ب) هُوَلَاءِ جَالِسُونَ
 ج) أَوْلَيْكَ لَاعِبَاتٌ
 د) هَاتَانِ مِفْتَاحَانِ
 هـ) هُوَلَاءِ فَائِزَاتٌ
 ی) هَذَانِ قَلَمَانِ

۲ - هر کدام از کلمات داخل کمانک را در داخل میوه ی مربوط به خود بنویسید.

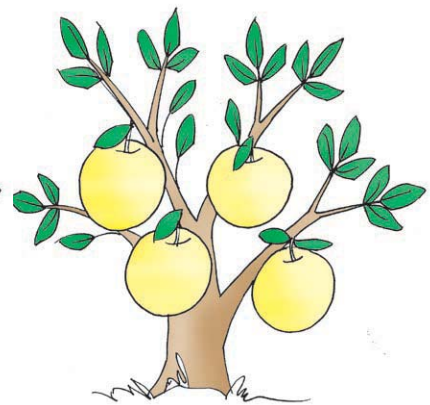
(مُجَاهِدَات - قِصَص - صَابِرُونَ - مَفَاتِيح - نَاجِحَات - مُؤْمِنُونَ - كُتُب - شَاكِرَات - فَائِزُونَ - حَدَائِق - عَالِمَات - لَاعِبُونَ)

جمع مکسر

جمع مؤنث سالم

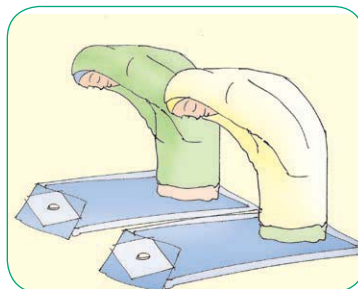
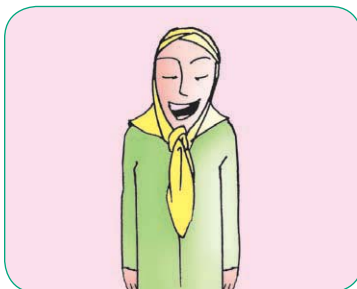

جمع مذکر سالم

۳ - از بین کلمات زیر، دور جمع های مکسر خط بکشید.

عَبَر - جَاهِلَانِ - فَرَائِض - مُمْتَازُونَ - مَفَاتِيح - مُوَفَّقَاتٌ - صُفُوف - صَابِرَتَانِ - أَشْجَار

۴ - کلمه ی مربوط به هر تصویر را زیر آن بنویسید. (یک کلمه اضافه است)
(وَلَدَانِ، لَاعِبٌ، خَيَّاطَاتٌ، صَالِحَتَانِ، مَسْرُورَةٌ، مُؤْمِنِينَ، كُتُبٌ)

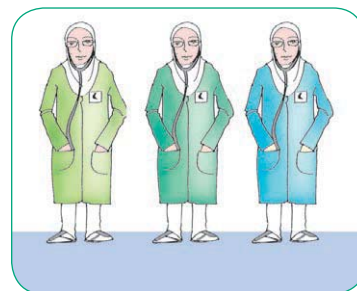

۵ - ابتدای جملات را ترجمه کنید ، سپس جمع های سالم و مکسر را معلوم کرده و در جدول بنویسید.

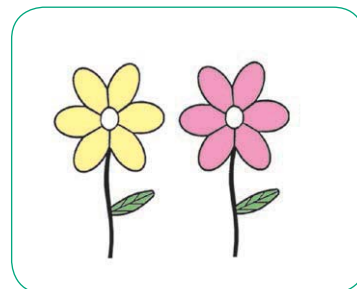
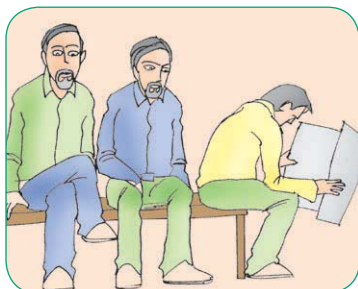
ردیف	جمع های سالم	جمع های مکسر

- الف) هَوَّلَاءِ اللَّاعِبُونَ، فَائِزُونَ.
 ب) اُولَئِكَ الْبَنَاتُ، فِي الْمَكْتَبَةِ.
 ج) الرِّجَالُ، وَاقِفُونَ عِنْدَ الْأَشْجَارِ.
 د) اُولَئِكَ الْمُعَلِّمُونَ، جَالِسُونَ عِنْدَ الْعُلَمَاءِ.

۶ - با توجه به هر شکل جمله ی درست را مشخص کنید.

- الف) هَذِهِ مُجَاهِدَةٌ. ☐ الف) هَذَانِ مِفْتَاحَانِ. ☐ الف) هَوَّلَاءِ طَبِيبَتَانِ. ☐
 ب) هَوَّلَاءِ مُجَاهِدُونَ. ☐ ب) اُولَئِكَ مَفَاتِيحُ. ☐ ب) هَذِهِ طَبِيبَةٌ. ☐
 ج) ذَلِكَ مُجَاهِدٌ. ☐ ج) هَاتَانِ مِفْتَاحَانِ. ☐ ج) اُولَئِكَ طَبِيبَاتٌ. ☐

- ☐ الف (هاتانِ وَرْدَتَانِ .
☐ الف (هَوْلَاءِ اللَّاعِبَاتُ ، فَائِزَاتُ .
☐ الف (هَذَانِ الرَّجُلَانِ جَالِسَانِ .
☐ ب (هَذِهِ وَرْدَةٌ .
☐ ب (تِلْكَ اللَّاعِبَةُ ، فَائِزَةٌ .
☐ ب (هَوْلَاءِ الْبَنَاتُ ، جَالِسَاتُ .
☐ ج (هَذَانِ وَرْدَتَانِ .
☐ ج (هَاتَانِ اللَّاعِبَتَانِ ، فَائِزَتَانِ .
☐ ج (اُولَئِكَ الرَّجَالُ ، جَالِسُونَ .

۷- برای جای خالی کلمه مناسب را علامت بزنید.

- الف (هَوْلَاءِ الصَّادِقُونَ ،
 ب (..... الْبَنَاتُ ، مَسْرُورَاتُ .
 ج (اُولَئِكَ ، وَاقِفُونَ .
 د (الرَّجَالُ الْمُجَاهِدُونَ
 فائِزَاتُ ☐ فائِزُونَ ☐
 اُولَئِكَ ☐ هَاتَانِ ☐
 الْمُؤْمِنَانِ ☐ الْمُؤْمِنُونَ ☐
 مُتَمَارِزُونَ ☐ مُتَمَارِزَاتُ ☐

جنس	تعداد	مفرد	مثنی	جمع
مذکر	هذا (نزدیک) ذلِک (دور)	هذانِ (نزدیک) _____	هؤلاءِ (نزدیک): اینان اولئک (دور): آنان	
مؤنث	هذه (نزدیک) تِلْک (دور)	هاتانِ (نزدیک) _____	هؤلاءِ (نزدیک): اینان اولئک (دور): آنان	

اسم های اشاره

در یک نگاه:

جنس	تعداد	مفرد	مثنی	جمع
مذكر	هَذَا، مُعَلِّمٌ. ذَلِكَ، مُعَلِّمٌ.	هَذَانِ، مُعَلِّمَانِ. _____	هَؤُلَاءِ، مُعَلِّمُونَ. اُولَئِكَ، مُعَلِّمُونَ.	
مؤنث	هَذِهِ، مُعَلِّمَةٌ. تِلْكَ، مُعَلِّمَةٌ.	هَاتَانِ، مُعَلِّمَتَانِ. _____	هَؤُلَاءِ، مُعَلِّمَاتُ. اُولَئِكَ، مُعَلِّمَاتُ.	

خلاصه قواعد

۳ درس

۸ - با توجّه به عبارات متن درس (كَتَبْتُ الْكُتُوبَ)، اسم های خواسته شده را پیدا کرده و در جدول زیر بنویسید.

ردیف	مفرد مذكر	مفرد مؤنث	جمع مذكر سالم	جمع مكسر
۱				
۲				

۱- ترجمه‌ی لغات مشخص شده در عبارت زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«الْعِلْمُ فِي الصَّغَرِ، كَالنَّقْشِ فِي الْحَجَرِ.»

- ☐ الف (خردسال - سنگ‌ها) ☐ ب (خردسالان - سنگ)
☐ ج (کودکی - سنگ) ☐ د (کودکی - سنگ‌ها)

۲- ترجمه‌ی کدام لغت نادرست است؟

- ☐ الف (جالس: نشسته) ☐ ب (لاعب: بازیکن)
☐ ج (مكتبة: کتابخانه) ☐ د (أحياء: مرده)

۳- کدام کلمه برای جای خالی عبارت مقابل مناسب است؟ «خَيْرُ الْأُمُورِ، بها.»

- ☐ الف (أحياء) ☐ ب (أوسط)
☐ ج (صغر) ☐ د (فائز)

۴- جای خالی در عبارت «تَفَكَّرُ، خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةً.» به ترتیب با کدام گزینه کامل می‌شود؟

- ☐ الف (ساعات، واحد) ☐ ب (ساعة، سبعين)
☐ ج (أيام، عند) ☐ د (ساعات، أوسط)

۵- ترجمه‌ی کدام عبارت نادرست است؟

- ☐ الف (الْجَهْلُ، مَوْتُ الْأَحْيَاءِ: نادانی، مرگ زندگان است.)
☐ ب (فِي كُتُبِ الْقِصَصِ، عِبَرٌ: در کتابهای داستان، پندهایی هست.)
☐ ج (الْكُتُبُ، عِنْدَ هَذَيْنِ الْعَالَمَيْنِ: کتابها، نزد این دو دانشمند است.)
☐ د (عَدَاوَةُ الْعَاقِلِ، خَيْرٌ مِنْ صَدَاقَةِ الْجَاهِلِ: دشمنی دانا، بهتر از دوستی داناست.)

۶- کدام گزینه، «جمع مذکر سالم» است؟

- ☐ الف (سَيِّدَيْنِ) ☐ ب (سَيِّدَتَانِ)
☐ ج (عَالِمَيْنِ) ☐ د (رَجُلَيْنِ)

۷- کدام گزینه نادرست است؟

- ☐ الف (اولئك مُعَلِّمَاتٌ. ب) هؤلاء مُدِيرَانِ. ج) هؤلاء رِجَالٌ. د) هذانِ ولدانِ

۸- جمع مؤنث سالم «هَذَانِ، طَالِبَاتِ نَظِيفَانِ» در کدام گزینه است؟

- ☐ الف (هؤلاء، طُلَّابٌ نَظِيفُونَ. ج) هؤلاء، طَالِبَاتٌ نَظِيفَاتٌ.
☐ ب (هؤلاء، طَالِبَاتٌ نَظِيفُونَ. د) اولئك، طَالِبَاتٌ نَظِيفَاتٌ.

۹- کدام گزینه «جمع مکسر» نیست؟

- ☐ الف (أحياء) ☐ ب (أولاد)
☐ ج (أخشاب) ☐ د (نسيان)

۱۰- مفرد کدام گزینه نادرست است؟

- ☐ الف (ناجحات: ناجح) ☐ ب (صادقين: صادق)
☐ ج (كنوز: كنز) ☐ د (جالسون: جالس)

تست پیشرفته

۱ - ترجمه ی صحیح عبارت «سَنَ الصَّغَرِ، خَيْرُ سِنِينَ».

- ☐ الف) سال های کودکی، سالی نیکوست.
- ☐ ب) سال کودکی، سال دوستی هاست.
- ☐ ج) سال های کودکی، بهترین سال هاست.
- ☐ د) سن کودکی، بهترین سن هاست.

۲ - کدام گزینه هر سه نوع اسم جمع به کار رفته است؟

- ☐ الف) طَالِبَات، فَائِزُونَ، مُجَاهِدِينَ
- ☐ ب) عَبْر، حَافِظُونَ، عَالَمِينَ
- ☐ ج) جَالِسُونَ، كُنُوز، حُقَاط
- ☐ د) حَدَائِق، صَالِحَات، صَابِرُونَ

۳ - کدام گزینه از نظر معنا و قواعد نگارش درست است؟

- ☐ الف) اولئك الرجال، مؤمنون.
- ☐ ب) هؤلاء البنات، ناجحات.
- ☐ ج) هاتان العالمات، في المكتبة.
- ☐ د) هذان الولدان، جالسون.

۴ - کدام دو کلمه با هم مترادفند؟

- ☐ الف) صداقة = عداوة
- ☐ ب) واقف = جالس
- ☐ ج) فائز = ناجح
- ☐ د) عالم = جاهل

۵ - مفرد عبارت «هؤلاء الصالحات، ناجحات» و جمع «هذا العالم، ممتاز» به ترتیب کدام است؟

- ☐ الف) هذا الصالح، ناجح - اولئك العلماء، ممتازون.
- ☐ ب) هذه الصالحة، ناجحة - هؤلاء العلماء، ممتازون.
- ☐ ج) هذان الصالحان، ناجحان - اولئك العالمات، ممتازات.
- ☐ د) هذه الصالحة، ناجح - هؤلاء العلماء، ممتازان.

یادداشت

.....

.....

.....

.....

.....